

Sak 12.2: Uttalelse om situasjonen for fotballanlegg i Telemark

Vedlegg:

Til alle Idrettsrådene i Telemark

Uttalelse om anleggssituasjonen i NFF Telemark

Anleggskrise for barn og unge - fotballklubbene trenger støtte til det grønne skiftet

Fotballklubbene i Telemark påtar seg et betydelig samfunnsansvar i lokalmiljøene.

Fotballaktivitet bidrar til sosial bærekraft gjennom fellesskap, livskvalitet, fysisk helse, mental helse, mindre ulikhet og likestilling, og all aktiviteten i fotballklubbene våre motvirker inaktivitet, utenforskap og økonomiske barrierer.

Fotballanleggene er fundamentet for fotballens aktivitetstilbud. Funksjonelle anlegg er helt avgjørende for å inkludere flest mulig, lengst mulig. Norges klima og landskap har gjort kunstgress med gummigranulat til en nøkkelfaktor for fotballaktiviteten i Norge, så også i Telemark.

Usikkerhet og utslitte baner: Norsk fotball står nå overfor en anleggskrise og en stor omstilling. Som følge av EUs mikroplastrestriksjonen (trer i kraft 2031), må dagens gummigranulat skiftes ut med ikke-plastholdig ifyll. Alle våre fotballklubber ønsker å bidra til mer miljøvennlige baner. Det hersker imidlertid stor usikkerhet omkring hvilke alternative fyllmaterialer de bør satse på. Dagens teknologi har ikke funnet en fullgod ifyllserstatning. Men først og fremst er klubbenes store bekymring at rehabilitering til gummifrie baner vil medføre store kostnader. Alternativt ifyll er langt mer kostbart enn gummigranulat, både hva gjelder investering og drift. I tillegg er det frykt for at alternativt ifyll ikke har forventet funksjonalitet, og at anlegget derfor må justeres eller omlegges etter kort tid.

Med bakgrunn i den usikre situasjonen har dessverre rehabiliteringen av kunstgressbaner i Telemark stoppet opp. Flere fotballbaner i Telemark er allerede overmodne for rehabilitering.

Totalt 23 kunstgressbaner i Telemark allerede for gamle og burde allerede vært rehabilitert. I tillegg er et stort antall anlegg bygget mellom 2014 og 2017. Ser vi samlet på hvor mange baner som skal rehabiliteres i Telemark innen utgangen av 2027 (med utgangspunkt i 10 års levetid) er tallet 525.

Fotballbanene som våre barn, unge og voksne spiller på i dag er i mye dårligere forfatning enn tilfelle var for kun få år siden, og vi ser med bekymring på omstillingsfasen vi nå går inn i.

Klubbene klarer ikke omstillingen uten betydelig økonomisk støtte. Overgangen til anlegg uten gummigranulat er en av de største utfordringene norsk fotball har stått overfor. De totale kostnadene ved omstillingen for klubbene i Telemark er ventet å være over 342 mNOK, hvorav 114 mNOK er ekstraavgift som følge av mikroplastrestriksjonen.

De fleste banene i Telemark er eid og driftet av klubbene selv. Flere steder i Telemark har også såpass tøft klima at alternativt ifyll trolig har behov for undervarme for å fungere i vinterhalvåret. Felles for alle klubbene er at de ønsker å ta en aktiv rolle i det grønne skiftet, men den økonomiske belastningen er for stor for klubbenes økonomi.

Økonomisk sikkerhet og stimuli vil sette fart på omstillingen av fotballbaner uten mikroplast. Vårt viktigste forslag til å løse anleggs krisen er økonomisk støtte til omlegging til granulatfrie baner. Klubber som tar sjansen på nytt ifyll må få økonomisk støtte til sine initiativ til gummifrie baner. Det er også behov for økonomisk sikkerhet dersom det alternativet ikke innfrir funksjonalitet og må justeres.

Vi er også opptatt av støtte til drift av anlegg. Det er kostbart å drifte et fotballanlegg, og alternativt ifyll vil endre og trolig fordyre driften. Klubbene vil derfor trenge økt driftsstøtte for å holde fremtidens baner åpne og sikre helårsaktivitet for barn og unge.

Møter med idrettsråd og ordførere: Med bakgrunn i det overstående utfordrer vi med dette alle idrettsråd i Telemark til å engasjere seg i fotballens anleggs krise som berører så mange barn og unge.

NFF Telemark vil våren 2025 invitere alle idrettsråd og ordførere fra kommuner i Telemark til møter om anleggssituasjonen, hvor det overnevnte blir presentert og drøftet.

Alle fotballklubbene i NFF Telemark stiller seg bak uttalelsen gjennom vedtak på Kretstinget i 2025.

Med vennlig hilsen

NFF Telemark, styret